

BU ATÖLYEYE NASIL
KATILDINIZ VE
HANGİ TARİHLERDE
BU ATÖLYEDE
BULUNDUNUZ?

BU ATÖLYEDE
YAPTIĞINIZ
ÇALIŞMALARINIZDAN
VE YAŞADIKLARINIZDAN
BİRAZ BAHSEDER
MİSİNİZ; BU DENEYİMİN
SİZDE BIRAKTIĞI
İZLENİMLER VE SOMUT
SONUÇLARI NELER
OLDU?

İnci Eviner

• Cité des Arts'da 2008 yılında, Cultur France bursu ile 6 ay kaldım.

• Paris benim için arşiv, müzeler ve şehircilik anlayışıyla Walter Benjamin'in yazdığı gibi bir 19 yüzyıl başkenti olarak tarihsel bir hesaplaşmanın mekânı oldu. Cité des Arts bildiğim kadarıyla Avrupa'da uluslararası sanatçılara atölye sağlayan ilk büyük misafir programı ve yıllardır dünyanın her yerinden sanatçıları ağırıyor. 2008'de hâlâ yapıldığı yıllardaki dekorasyonu koruyordu ve her yerde 60'lı yılların kokusunu hissetmek mümkündü.

Cité des Arts ve Paris bana Türkiye'den devlet bursuyla Paris'e giden ressamların hüznü hikâyesini hatırlatıyordu. Paris bir zamanlar bütün dünyada sanatı ve sanat eğitimini şekillendirmiş bir kültür olarak çok ilginçtir; bu açıdan da ben Paris'in kültür emperyalizmini

sanat üzerinden gerçekleştirme biçimini çok merak ettim ve bazı izleri takip etmeye başladım. Bu gözlem ve araştırmalarım 2009'da davet edildiğim MAC/VAL'da (Musée d'Art Contemporain du Val-de-Marne) devam etti ve bu deneyimin sonunda mültecilere ithaf ettiğim YENİ VATANDAŞ işi oluştu ve devam etmekte. Paris'in korunaklı sınırlarının dışında sanat, mültecileri Fransızlaştırmanın bir parçası idi ve bu sanat kurslarını takip etmek benim için farklı bir araştırma alanı oldu. Bu kurslarda kullanılan empresyonist ve kübist yöntemler, yağlıboya kolaj teknikleri ve edebiyat, mülteciler için bir Fransız vatandaşlığına hazırlık sınavı olarak düşünülmüştür.

Bu dönemde Paris'e yanımda getirdiğim Deniz Artun'un doktora tezinden ürettiği *Paris'te Modernlik Tercümelere*, *Académie Julian'da İmparatorluk ve Cumhuriyet*

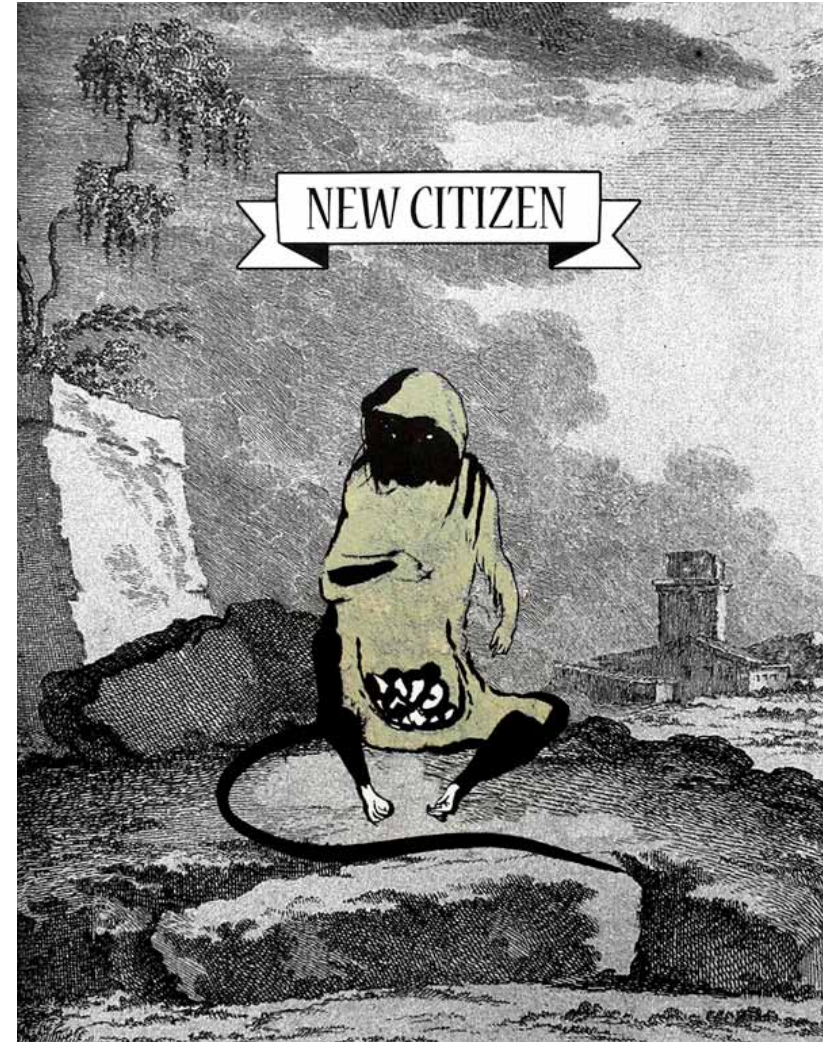
İnci Eviner'in Cité des Arts'da yaptığı desenlerden bazıları
Sergi görüntüsü:
Palais des Beaux Arts, Lille,
2009

İnci Eviner'in
MAC/VAL'de
açılan "Nouveau
Citoyen" ("Yeni
Vatandaş")
sergisinin ışıklı
afişlerinden biri,
Paris, 2009

İnci Eviner'in
"Yeni Vatandaş"
çalışmasından
detay
2009

Öğrencileri adlı kitabı okumak beni kendi akademi yıllarıma götürdü ve usta sanatçı hocalara ve onların jestlerine vs. Bu hocalar genellikle sanatı ve sanatçıyı mitleştirme eğilimindeydiler. Ne yazık ki Paris onlar için isyanın, özgürlüğün şehri olamamış. Dada gibi bir harekete ilgisiz kalıp Milli Kimlik için sağlam ve kalıcı bir üslubun peşine düşmüşler. Bu misyon modernizmin anarşi geleneğini tümünden kaçırmalarına neden olmuş ve sanatçı kimliklerini milli kimliğin inşasına hizmet etmek için oluşturmuşlar. Yalnızca Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti değil, Batı dışındaki bütün ülkeler bu emperyal Evrensellik hayalleri ile beslenmiş ve yerel motiflerle sayısız kübist, empresyonist resimler üretmişlerdir. Bu bana her zaman hüznü vermiştir; Paris'i de sırtımda bu tarihsel yükü yaşadım.

Cité'de ve Vitry sur Seine'de, düşünsel açıdan oldukça üretken bir dönem yaşadığımı düşünüyorum. Modernizmin arka sokaklarını yeniden keşfetmek kendi kültür kavrayışımı derinden etkilemiştir. Mültecilere ithaf ettiğim YENİ VATANDAŞ bu ortamda oluştu ve devam etmekte.

Diğer yandan yurtdışında misafir sanatçı programlarına katılmak yalnız kalmak ve kendi üzerine düşünmek için önemli bir fırsattır. Bu gönüllü yer değiştirme bizi konformizmden koruduğu gibi, yerleşik hayatın uykuya yatırdığı yabancılık duygusunu da canlandıran bir olanaktır.